

VREDE

REDACTIE

GROENENDAALLAAN, 268

ANTWERPEN

Tel. 41.08.14

VEEMAANDELIJKE UITGAVE VAN DE BELGISCHE UNIE VOOR DE VERDEDIGING VAN DE VREDE (B.U.V.V.)

ZESDE JAARGANG • Nr 4 • JULI 1956

51 WETENSCHAPPELIJKE NOBELPRIJSWINNAARS samengekomen te Lindau in Zwitserland

verklaren :

Wij stellen met afgrijzen vast dat de wetenschap de mensheid de middelen ter hand stelt om zichzelf te vernietigen. Een uitgebreid gebruik van moderne wapens kan over de aarde zoveel radioactiviteit verspreiden, dat ganse volkeren zouden uitgeroeid worden. De dood zou evenzeer de neutralen als de oorlogvoerenden treffen.

De volkeren moeten vrijwillig afstand doen van oorlogsgeweld, zoniet zullen zij ophouden te bestaan.

Leve Koningin Elisabeth !

koningin van de vrede.

De regering heeft besloten op 25 juli de verjaardag te vieren van H. M. Koningin Elisabeth.

De Belgische Unie voor de Verdediging van de Vrede sluit zich met geestdrift aan bij deze hulde.

Gans het leven van de Koningin was gewijd aan menslievende werken. Met een nooit afhoudende overgave heeft de Koningin zich ingespannen om kulturele manifestaties op alle gebied aan te moedigen.

Het is voldoende om de dankbaarheid van het ganse volk ruimschoots te verdienen.

Maar als vredesbeweging hebben wij nog een bijzondere reden om H. M. Koningin Elisabeth van ganser harte te huldigen. Want de aanmoedigingen, die wij van Haar Kregen, zijn voor ons steeds van onschatbare betekenis geweest.

Het was H. M. Koningin Elisabeth, die de door ons georganiseerde galavertoning van de vredesfilm "Kinderen van Hiroshima" met Haar tegenwoordigheid vereerde; het was Hare Majesteit, die destijds de eerste kaart door ons in België tegen de atoomwapens uitgegeven, heeft willen aanvaarden, het was de Koningin die op de weg van de uitwisselingen tussen Oost en West niet gearzeld heeft de politieke leiders van ons land vóór te gaan met haar bezoek aan Polen; telkens er vredesdelegaties van andere volken in ons land toekwamen, werden zij ontvangen door Hare Majesteit; toen in 1955 de Wereldontmoeting van de Vrede te Helsinki doorging, was het Koningin Elisabeth, die sublieme woorden van begroeting aan de Wereldvredesraad richtte; de "Samenkomst der Belgen voor Ontspanning en Ontwapening" in februari j.l. te Brussel mocht zich verheugen in de hoge bescherming van Hare Majesteit.

Kortom, geen enkele gelegenheid laat H. M. Koningin Elisabeth voorbijgaan om al het prestige aan haar naam verbonden aan te wenden ten dienste van de Vrede.

Eerst wanneer de strijd voor de vrede volledig zal getriomfeerd hebben, zal ook de bijdrage van Koningin Elisabeth in de moeilijkste uren volledig begrepen worden. Dat de titel "Koningin van de Vrede" aan Haar naam in de geschiedenis zou verbonden worden, is onze innigste wens, want het zou een daad van verschuldigde erkentelijkheid zijn.

Met deze zouden wij ieder van onze lezers, ieder van onze leden en sympathisanten willen vragen op 25 juli aan Hare Majesteit hun gelukwensen over te maken in die termen, die het best aan hun gevoelens beantwoorden.

Wij zijn zo vrij bovendien voor te stellen aan het adres

H. M. Koningin Elisabeth,
Kasteel Stuyvenberg,
LAKEN.

de benaming "Koningin van de Vrede" toe te voegen.

KRONIEK VAN DE VREDE

Sinds het verschijnen van ons vorig nummer zijn twee maanden verstreken. Er is in de loop van deze twee maanden enorm veel gebeurd, maar er heeft zich niets werkelijk nieuws voorgedaan.

De tendenzen in onze vorige kroniek aangegeven, hebben zich verder bevestigd: het gaat nog steeds in de goede richting, maar geen enkel beslissend resultaat werd bereikt.

De ontspanning gaat voort. De coëxistentie is een idée-force geworden, die zich op duizend en één manieren gelden laat in de gedragingen op internationaal plan. De culturele uitwisselingen tussen Oost en West zijn in hoofdzaak een voldoende feit. De vroeger zo sporadische persoonlijke uitwisselingen zijn zoveelvuldiger geworden, dat men zich afvraagt hoe de Sovjet-leiders dit tempo van bezoeken en tegenbezoeken volhouden kunnen. Hieruit is een nieuw klimaat van vertrouwen ontstaan, waarbij het de indruk geeft, dat de koude oorlog momenteel -misschien definitief?- overwonnen werd.

Niettemin heeft geen enkel van de grote vredesproblemen zijn beslag gekregen:

- de opname van China in de UNO blijft een onopgeloste kwestie;
- de hereniging van Duitsland is op het dode punt gebleven;
- in zake ontwapeningsakkoorden is men geenszins gevorderd.

Toch heeft iedereen het gevoel dat de oplossing van deze vraagstukken een kans heeft, meer nog, zich onafwendbaar opdringt. Alle hoop blijft gewettigd.

o o o

Het meest treffende aspect van de huidige ontwikkeling lijkt ons de koortsachtige ontplooiing van de Sovjet-initiatieven eensdeels en het haast volstrekke immobilisme van de Amerikaanse regering daartegenover.

DE INITIATIEVEN VAN DE SOVJET-UNIE.

Met de dag wordt het duidelijker, dat er in de stijl van de buitenlandse politiek der Sovjet-regering een wijziging ingetreden is: een grotere soepelheid, een uiterste beweeglijkheid, een uitgesproken zin voor concessies, een glimlach-offensief.

Bijzonder actief betuigt Moskou zich op het stuk van de hulp aan achtergebleven landen. Dat heeft het neutralisme, vooral in Zuid-Azië en het Midden-Oosten, zeer krachtig in de hand gewerkt, de crisis van het kolonialisme verscherpt en de Amerikaanse politiek van militaire pakten schaakmat gezet.

Het afbreken met zekere methodes van de Stalin-politiek heeft er veel toe bijgedragen om Joego-Slavië van neutraliteit tot actieve samenwerking met Rusland te brengen.

Verder spannen de Sovjet-Unie en de met haar verbonden landen zich uitermate in om de handel met de kapitalistische landen te ontwikkelen. De successen op dat gebied zijn onloochenbaar.

Verleden jaar heeft de Sovjet-Unie haar effectieven met zeshonderd veertig duizend manschappen verminderd. Voor dit jaar wordt een nieuwe vermindering met 1.200.000 manschappen aangekondigd; de oorlogsbegroting, die reeds 11 % lager lag dan vorig jaar, zal ingevolge deze demobilisatie verder ingekrompen worden.

De waarachtigheid van deze maatregelen wordt niet betwist. Wel werd de vraag geopperd of deze verlaging van effectieven van aard is de militaire macht van de U.S.S.R. te verminderen, gezien de atoomwapens van nu af beslissend zijn. Maar Moskou stelt voor —o.a. in de brief van Boelganin aan Eisenhower— dat de Westers gelijkaardige demobilisaties zouden doorvoeren. Het thema van Boelganin luidt: vermits men in de ontwapeningscommissie van de U.N.O. tot geen overeenstemming geraakt is, zijn wij tot eenzijdige vermindering van het aantal manschappen overgegaan en nodigen wij u—de Westers—uit hetzelfde te doen. De bedoeling is dus tweezijdig tot eenzijdige maatregelen te komen. Wie weigert hierop in te gaan, kan niet betwisten dat de Sovjets een maatregel van ontwapening getroffen hebben.

Het is geweten dat de regering van de U.S.A. sinds vele maanden aandringt op bestendige luchtverkenningen boven elkaars grondgebied. De Sovjets verwerpen dat plan om redenen, die wij in vorige kronieken voldoende uitvoerig toegelicht hebben.

Maar de regering van de U.S.S.R. spant zich vandaag in om door andere middelen elementen van partiële controle aan te bieden. Zo de uitnodiging aan de Westers om het vertrek van hun 33.500 manschappen uit Oost-Duitsland te komen bijwonen. Zo de uitnodiging aan de Westerse chefs van de luchtmacht om in Moskou op de luchtparade aanwezig te zijn: o.a. de Amerikaan Twining is met 9 specialisten afgekomen en heeft daar de nieuwste modellen van gevechtsapparaten kunnen bezichtigen in de lucht en ook van dichtbij.

Wel heel betekenisvol was het voorstel dat in Moskou aan Twining gedaan werd: laat ons nu ook uw gevechtsapparaten zien en dan tonen wij u onze zware bombardementstoestellen en onze geleide raketten voor atoomwapens.

DE POSITIE VAN DE U.S.A.-REGERING

Immobilisme, tot het uiterste vasthouden aan de eisen van de koude oorlog, een negatieve positie tegenover alles wat verdere ontspanning bevorderen kan, dat lijken ons momenteel de overheersende tendenzen van de U.S.A.-administratie.

Ongetwijfeld spelen de presidentsverkiezingen hierbij een be-

langrijke rol; zij blokkeren elk initiatief. De populariteit van Eisenhower lijdt geen twijfel, maar zijn twijfelachtige gezondheidstoestand maakt de positie van de Republikeinse Partij uiterst delicaat. Eisenhower kan zijn staatssecretaris F. Dulles nu niet wandelen zenden zonder het ganse beleid van zijn administratie te discrediteren; hij wenst het waarschijnlijk ook niet te doen, want in de Verenigde Staten moet men bij de verkiezingen rekening houden met twee elementen: met de openbare opinie, zoals zij evolueert, en met een machtige groep ultra-reactionairen, fabrikanten van openbare opinie. De president moet er zich dus toe bepalen enkele excessen van zijn woeste F. Dulles te temperen. Resultante van dat alles is een zeker immobilisme.

Laat ons de hoofdproblemen overschouwen.

OOST-WEST HANDEL

Practisch geen dag gaat voorbij zonder bittere klachten uit alle delen van de wereld en zonder overtredingen, maar toch blijft de Amerikaanse regering vasthouden aan de embargolijsten.

CHINA

Ongeveer al de leden van de N.A.T.O. - met inbegrip van de Belgische regering - zijn bereid China te erkennen en in de U.N.O. op te nemen; zij dringen er op aan, maar de Amerikaanse regering blijft zich koppig verzetten.

ONTWAPENING

Op dat punt is de onwil klaarblijkelijk. Het Franse dagblad "Le Monde" schrijft: "Op deze vraag (vanwege de Sovjets om eveneens zekere verminderingen door te voeren) hebben de Amerikanen reeds geantwoord, dat er geen sprake van kan zijn. Men moet trouwens erkennen dat, buiten alle andere beschouwingen om, de economische toestand van Amerika op dit ogenblik niet van aard is om gemakkelijk een brutale vermindering van de militaire inspanningen te kunnen verdragen".

Stuurt de Sovjet-Unie 1.200.000 man naar huis, dan beweert Dulles dat dit in feite als een versterking van het militair potentieel der U.S.S.R moet beschouwd worden: "Ik geef er de voorkeur aan, dat de sovjet-soldaten de wacht optrekken, liever dan dat ze atoombommen fabriceren". Admiraal Radford vindt als enige repliek: "De Sovjets maken veel lawaai rond het woord vrede, maar vele tekenen wijzen er op dat ze zich inspannen om hun militair potentieel tot het maximum op te drijven".

De Belgische CVP-senator Struye heeft de kwestie juist gesteld: "Het volstaat het probleem om te keren en zich af te vragen wat de reactie van het Westen zou geweest zijn, indien Moskou aangekondigd had, dat de Sovjet-effectieven gingen verhoogd worden met 1.200.000 man... Het is dus van een elementaire logica de aangekondigde vermindering als een gebaar van ontspanning

en een stap naar de werkelijke ontwapening te beschouwen".

We hebben erdestijds op gewezen, dat controle zonder voorafgaande akkoorden over vermindering van aard dreigen te zijn de bewapeningswedloop nog te doen toenemen. Generaal Twining heeft nu bewezen dat we juist gezien hebben. Bij zijn terugkeer uit Moskou blijkt uit zijn verklaringen, dat slechts één vraag hem bezig houdt: op welke terreinen staan wij voor, gelijk of achter, dus op welke terreinen moeten wij ons speciaal inspannen om overal voor te blijven !

N.A.T.O.

Het is een crisis over heel de lijn, gaande van IJsland tot Marokko, Griekenland en Turkije. Stemmen waren opgegaan in Europa om de N.A.T.O. te demilitariseren, om de bevoegdheden der NATO van het militaire plan naar het economisch-sociale vlak te verschuiven. Dat was dan de dagorde van de laatste N.A.T.O.-conferentie. Als enig resultaat hiervan werd een commissie van "drie wijzen" (ministers van buitenlandse zaken van Canada, Noorwegen en Italië) aangesteld, gelast met het uitwerken van een politiek programma.

Zodra de "drie wijzen" aan het werk togen, bleek onmiddellijk een misverstand: het uitgangsidee van demilitarisatie, van verschuiving van het ene vlak naar het andere, wordt door F. Dulles geïnterpreteerd als uitbreiding der N.A.T.O.-bevoegdheden, als toevoeging van een verlengstuk.

De bewapeningswedloop wordt onhoudbaar, vooral in Frankrijk en Engeland, die af te rekenen hebben met het inflatiegevaar. Frankrijk ziet zijn financiën wegsmelten in de onzinnige oorlog om Algerië. Het Engels imperium kraakt in Singapour, in Bahrein, in Aden, op Ceylon, op Cyprus in het Midden-Oosten... Wat niet verloren gaat ingevolge de nationale bevrijdingsstrijd van de koloniale volkeren, wordt afhandig gemaakt door het Amerikaans kapitaal: de aankoop van de Engelse "Trinidad Petroleum Company" door de Amerikanen wordt door de Britten als een pijnlijke uitverkoop van het imperium beschouwd. De Britse kanselier van de schatkist is de wanhoop nabij en in de "Times" verdedigt het conservatieve Lagerhuislid Sir Robert Boothby de stelling, dat de Europese NATO-landen aanzienlijke besparingen op hun bewapeningen zouden kunnen verwezenlijken: "Jaarlijks geven wij miljoenen ponden uit aan wapens die verouderd en waardeloos zijn. Zo behouden wij bv. vier divisies op volle sterkte op het Europees vasteland, een strijdmacht, die noch een oorlog kan voorkomen, noch een mogelijke agressie het hoofd kan bieden; en op eigen gebied hebben wij een groot aantal gevechtsvliegtuigen die volkomen nutteloos zouden zijn in geval van een aanval met kernwapens. Zelden heeft men een dergelijke bestendige en doelloze economische zelfverminking gekend".

De Engelse regering ziet zich dan ook verplicht de militaire uitgaven met ruim vijf miljard Belgische frank te verlagen.

Ten overstaan van de weigerige houding der N.A.T.O.-landen in

zake oorlogsuitgaven krijgen wij uitingen van Amerikaanse officieren, die gewoon voortgaan met eisen alsof er niets in de wereld veranderd was.

Norstad, die geroepen is om Gruenther op te volgen, heeft zich reeds uitgedrukt in de toon van zijn voorganger: niet aarzelen om atoomwapens in te zetten, zegt hij !

De Nederlanders zijn opgeschrikt geworden door de rede welke Cortland van Renselaar Schuyler te Utrecht hield. De naam van die man klinkt erg Nederlands, maar zijn nationaliteit is Amerikaans en zijn functie is die van stafchef van het Noord-Atlantische hoofdkwartier. Zie hier enkele ideeën uit de rede van Schuyler:

- Nederland moet er een parate divisie bij hebben. Wanneer de Russen ons nu zouden aanvallen, zou de frontlijn door Nederland lopen. Maar als ze wachten tot de West Duitsers met hun Wehrmacht klaar zijn, dan zullen we ze op een afstand houden. In geval van oorlog moeten de Nederlandse strijdkrachten zich onmiddellijk Oostwaarts begeven. Ze moeten zich heel snel bewegen vanwege de atoombommen. Het eerste stadium van de oorlog is beslissend. Een "winnaar" zal er niet zijn. Alleen maar "overlevenden". De Amerikaanse reservetroepen zullen geen beslissende rol kunnen spelen, want daarvoor duurt de overtocht te lang. Maar ze zullen met atoombommenwerpers ter hulp komen en een "gedoseerde vergelding" toepassen. De doelen, waarop atoombommen zullen geworpen worden, worden "met zorg" uitgezocht. De diensttijd moet op 24 maanden worden gesteld, enz. enz.

DUITSLAND

Sinds het bestaan van "V R E D E" - d.i. sinds ruim zes jaar - hebben wij niet opgehouden te betogen dat de door Amerika en Adenauer gevolgde politiek de hereniging van Duitsland in een straatje zonder einde voeren zou. Ongeveer iedereen geeft vandaag toe, dat het inderdaad zo uitgevallen is. Niettemin heeft de reis van de West-Duitse kanselier naar Washington het nogmaals beklemtoond, dat Amerika niet zinnens is een haarbreed van de gevolgde weg af te wijken.

MAAR OOK GUNSTIGE STREKKINGEN IN AMERIKA !

Ondanks het hierboven gelaakte immobilisme noteren wij ook andere strekkingen in Amerika.

Zelfs in de Eisenhower-administratie is niet iedereen bereid F. Dulles te volgen. Ten bewijze volgend A.P. bericht:

"President Eisenhower en zijn medewerkers herzien op dit ogenblik de positie van de U.S.A. in de ontwapeningsonderhandelingen met Rusland en dit met de bedoeling uit het slop te geraken, waar men in terecht gekomen is door de weigering van de Sovjets om "luchtinspectie als controle te aanvaarden.

"Men meent in Washington dat de president en zijn medewerker in
"zake ontwapening, H. Stassen, van oordeel zijn dat de Russen zelf
"naar middelen uitzien om de besprekingen te hervatten, en dat zij
"hopen dat de Russen het nodige zullen doen om tot een akkoord te
"geraken.

"Staatssecretaris F. Dulles integendeel schijnt deze hoop niet te
"delen en onlangs nog heeft hij zijn onenigheid met Mr. Stassen
"betuigd in zake de beoordeling over de sovjet-houding.

"Volgens zekere bronnen zouden de uiteenlopende opvattingen die in
"de laatste officiële verklaringen tot uiting kwamen, zich voort-
"gezet hebben tijdens de onderhandelingen binnen gesloten deuren
"tussen raadgevers van de president betreffende de te voeren actie
"op het gebied van de buitenlandse politiek.

"Men beschouwt over het algemeen dat zekere schikkingen getroffen
"werden om de luchtcontrole prijs te geven en naar andere middelen
"uit te zien die het sovjet-voorstel benaderen."

Ook betreffende het Duitse probleem denkt niet iedereen het-
zelfde als Foster Dulles. Na het bezoek van Adenauer in Washing-
ton gaf Walter Lippmann volgend commentaar in de "New York Herald
Tribune": "Mr. Adenauer is te oud om te veranderen en te zeer ge-
"engageerd. En Mr. Dulles is zo gewoon geraakt aan de kanselier
"en zo geëngageerd met hem, dat hij er de voorkeur aan geeft niet
"met een andere te moeten onderhandelen. Hun besprekingen hadden
"geenszins voor doel Duitsland te herenigen, maar Adenauer te hel-
"pen om over de verkiezingen van 1957 te geraken. Men kan niet
"weten of dat de kanselier helpen zal er door te komen. Maar noch
"hij, noch Mr. Dulles hebben iets gedaan om de Westerse alliantie
"te verstevigen. Het is dus gemakkelijk met zekerheid te voorzien
"dat, indien de leiding van de Westerse alliantie moet zijn zoals
"de besprekingen van Washington - d.i. onbuigzaam onvruchtbaar,
"niet realistisch en enkel op hoop gesteund - de moeilijkheden van
"de Westerse alliantie van kwaad naar erger zullen gaan. Het bond-
"genootschap moet uiteenvallen, als het geleid wordt door mannen
"die menen dat ze onveranderlijk moeten blijven in een veranderende
"situatie".

Senator Flanders, republikein, noemt zich voorstander van recht-
streekse onderhandelingen tussen Bonn en Moskou en verklaart voor
de Amerikaanse Senaat: "Het kan zonderling schijnen dergelijk voor-
"stol te doen daags na het bezoek van kanselier Adenauer aan Was-
"hington. Maar het is een feit dat de herbewapening van Duitsland
"niet aan de verzuchtingen van het Duitse volk beantwoordt en vrees
"bij de geallieerden verwekt. Hoe hebben wij overigens ooit kunnen
"geloven dat wij er de Sovjet-Unie zouden van overtuigen Oost-Duits-
"land prijs te geven aan een bewapend West-Duitsland? Rusland is
"bevreesd voor een herwapende vijand, en wat wij ook zeggen, niets
"zal die vrees kunnen wegnemen, zolang wij blijven aandringen op
"herbewapening".

Dergelijke uitlatingen wijzen op een stroming ten gunste van de
vrede en de kans bestaat dat na de verkiezingen deze stroming zich
in het beleid van de Amerikaanse politiek krachtig zal laten gelden.

Adenauer volhardt !

Begin juli werd in de Bundestag de dienstplicht voor de nieuwe Duitse Wehrmacht met 270 tegen 166 stemmen goedgekeurd. Parlementair is daarmee de zaak zo goed als in kannen en kruiken. De uiteindelijke bekrachtiging door de Senaat zal wellicht geen grote moeilijkheden meebrengen.

Adenauer heeft voor zijn militarisatie-politiek een nieuwe overwinning geboekt. Maar hoe meer overwinningen hij boekt, hoe steviger hij vastloopt en hoe dieper hij in het straatje zonder einde doordringt. Iedere stap voorwaarts in zijn politiek brengt het Duitse volk dichterbij de onwankelbare muur op de weg van de Duitse hereniging.

Hoe meer het Duitse volk zich daarvan bewust wordt, hoe brutaler Adenauer liegen moet; hoe meer politieke opposanten hij kerkeren laat, hoe meer nazi's hij in de regeringsinstanties opneemt, hoe gevaarlijker hij wordt.

Het verzet van het Duitse volk tegen de militarisatie groeit bestendig. Uit alle middens rijzen protesten op. Practisch alle partijen - buiten die van Adenauer - spreken zich op de een of andere wijze uit voor onderhandelingen volgens de een of andere formule met Moskou en met de regering van de Duitse Democratische Republiek.

Adenauer weigert. Zijn partij heeft de meerderheid uit de tijd van de koude oorlog en met die meerderheid zet Adenauer door.

Om zich te "rechtvaardigen" ziet hij zich verplicht schaamteloos te liegen. Onlangs verklaarde hij dat G. Mollet hem volgende woorden van Kroestsjow overgemaakt had: "de Sovjet-Unie heeft liever 17 miljoen Duitsers in de hand dan 70 miljoen Duitsers herenigd, zelfs in een neutraal Duitsland". Maar G. Mollet heeft dat direct rechtgezet. Kroestsjow stelde het dilemma anders: liever 17 miljoen Duitsers met de Sovjet-Unie dan 70 miljoen tegen de Sovjet-Unie. En dat is heel wat anders.

Ondertussen zet Adenauer de klok terug: 70 % van de hogere regeringsambtenaren zijn gewezen vooraanstaande nazi's; de opinieprocessen volgen elkaar in snel tempo op; duizenden vredesstrijders werden in West-Duitsland gekerkerd.

Met dat alles wordt Adenauer bestendig gevaarlijker. Tijdens het debat over de dienstplicht heeft hij zonder blikken of blozen de stelling verdedigd dat de Sovjets bezig zijn Duitsland "te omsingelen" ! Dat is al reeds de klassieke formule, waarmee de Duitsers telkens in het vuur gejaagd worden. Komen daarbij iedere week een of twee verklaringen van de een of andere von Brentano over de "verloren gebieden", die terug bij Duitsland moeten gevoegd worden.

Alles zeer gevaarlijk ! Als het uiteindelijk met de vrede niet in orde komt, dan dreigt de bron van de voornaamste moeilijkheden weer eens in Duitsland te liggen.

HEBBEN ZIJ GELIJK ?

Uit de "Samenkomst der Belgen voor Ontspanning en Ontwapening", die te Brussel doorging op 11 en 12 februari 1956, is een "Informatiecentrum voor Ontwapening" tot stand gekomen.

Dit "Informatiecentrum" heeft het initiatief genomen in het land 100.000 nummers "Hebben zij gelijk ?" te verspreiden.

De bedoeling was op die wijze een soort samenspraak in te zetten. In een bijblad werden de lezers uitgenodigd hun mening over de publicatie aan de inrichters bekend te maken. Uit inlichtingen ons door het Informatiecentrum verstrekt, blijkt, dat de proefneming geslaagd is.

Een dik dossier met een paar honderd antwoorden werd ons getoond. Uit de provincie Antwerpen kwamen ruim een dertigtal antwoorden binnen. Doordat aan diegenen, die hun belangstelling schriftelijk betuigden, niet uitdrukkelijk gevraagd werd of hun namen en antwoorden mochten gepubliceerd worden, moeten wij tot onze spijt hiervan afzien.

We noteren - en we citeren daarbij zoals de papieren ons door de hand glijden - een gemeenteraadslid van Sint-Pieters Lille, verschillende onderwijzers, een plaatbewerker, vier kunstschilders, gepensioneerden, een kleermaker, een architect, een sociaal-assistent, een ere-dienstoverste van burgerlijke gasthuizen, een dominee, een spoorwegaarbeider, een burgemeester, een electriciër, een secretaris van een kliniek, een voorzitter en secretaris van 'n oudstrijdersvereniging, die de inhoud van de publicatie ernstig bespraken.

Niet al de antwoorden getuigen van een volledige instemming, een paar zelfs van het tegendeel. Maar dat is nu eenmaal het kenmerk van een tweespraak, van elke discussie. En dat is het bewijs dat de discussie dringend - en op grote schaal - moet voortgezet worden.

- o o o -

Het dagblad "Vooruit" is een van de weinige kranten geweest, die gereageerd hebben - en uittermate gunstig - op het propagandaschrift van het "Informatiecentrum".

Wij laten hier een paar korte uittreksels uit de artikels van "Vooruit" volgen:

"Het Informatiecentrum voor Ontwapening verspreidt een propagandablade onder de titel: "Hebben zij gelijk ?". Daarin zijn uitspraken opgenomen van Spaak, Eisenhower, Guy Mollet, Nehru, Boelganin, de Paus, enz.

"Alle uitspraken tegen de oorlog, tegen het aanwenden van atoombommen, tegen de vrees en het wantrouwen. Maar het voornaamste is toch altijd, dat men van ontwapening spreekt. Nehru heeft gelijk: "Om in gans de wereld vrede te vestigen is er geen andere weg dan de ontwapening".

"Al de rest is bedrog. En nu weet ik wel, dat ontwapenen niet zo simpel is. De vrede herstellen als het oorlog is, is ook niet gemakkelijk. En misschien is het een paradox te zeggen: Beter de vrede vestigen terwijl het vrede is. De Paus vroeg in een Kerstboodschap: "En algemene controle op alle wapens moet het onderwerp uitmaken van een internationale overeenkomst".

"Ja, als het de eerste stap is, onmiddellijk gevolgd door ontwapening. Anders heeft zelfs controle geen zin. Nehru heeft gelijk. En Guy Mollet heeft gelijk: "Indien we beginnen met de ontwapeningskwestie op te lossen, zal het vraagstuk van de veiligheid van Europa veel eenvoudiger worden".

o o o

"Ondertussen blijven de wapenfabrikanten een rijke stuiver verdienen. De persdienst van de N.A.T.O. heeft de militaire uitgaven voor 1954 gepubliceerd: in België 19 miljard 928 miljoen; in Frankrijk 167 miljard; in Engeland 219 miljard 800 miljoen; in de VSA 2.139 miljard; in Rusland 1.317 miljard. Geen vingers genoeg om die sommen op te tellen."

"Men stelt zich niet goed voor wat de boeren, de winkeliers, de nijveraars zouden kunnen verdienen, als deze miljarden aan de inwoners werden uitgedeeld om allerlei dingen te kopen, waarvan ze meer profijt zouden hebben dan van mitraljeuzen en gasmaskers. Het genoemde blaadje geeft daaromtrent toch een tabel, waarop wij eens een begerige blik zullen werpen."

Na de fabelachtige prijzen van oorlogstuig vergeleken te hebben met wat "voor aangenamer gebruik" kan gekocht worden, gaat de steller van dit artikel verder als volgt:

"Een granaat van 105 mm hebt ge voor het belachelijk sommetje van 2.860 frank. Maar allee, daar hebt ge toch een kostuum voor. En zelfs als ge geen kostuum nodig hebt, zult ge toch zeker liever een kostuum op uw verdoemenis krijgen dan een granaat. En in ieder geval is die som toch nog hoger dan het maandgeld van een ouderdomsgepensioneerde."

o o o

En tenslotte: "Het land zal eraan winnen (aan ontwapening) Want in 1954 gaven wij, zoals gezegd, 19.928 miljoen uit voor 't leger. Dat was 222.000 frank per uur of 37.000 frank per minuut. (Ik wil voor minder werken). Iedere Belg, gemiddeld, betaalde daarvoor 2.216 frank, de ene veel meer, de andere minder. Spinoy heeft die uitgaven reeds met 3 miljard verminderd voor een jaar. Maar het is nog 17 miljard. Genoeg om de pensioentjes wat te verbeteren".

Sprokkelingen.

STOP DIE PROEFNEMINGEN MET ATOOMBOMMEN !

Sinds jaren volgen wij met de meeste aandacht de verklaringen van geleerden over de hele wereld betreffende de gevaren die verbonden zijn aan de radio-actieve uitstralingen bij atoombomexperimenten, over de ontaarding van het menselijk geslacht in de komende generaties. De geleerden zijn geenszins akkoord over de omvang van deze gevaren. Maar zij zijn het eens over de zeer grote waarschijnlijkheid van rampzalige gevolgen.

Is dat niet voldoende om van de mogendheden - van al de mogendheden - te eisen dat ze onmiddellijk zouden stopzetten met die krankzinnige misdadigheid van experimentele ontploffingen ?

NEO-NAZISTISCHE BLOEMLEZING

Enige tijd geleden gaf de commentator van de Beierse radio, Helmut Hammerschmidt, een verbijsterend overzicht van de groei van het neo-fascisme in West-Duitsland. Hij begon als volgt:

"Deze analyse houdt zich bezig met de meest onplezierige manifestaties van tegenwoordig. Voor dit radiopraatje heb ik een korte lijst opgemaakt. Het is een betrekkelijk onschuldige lijst, want ik zou tot morgenmiddag door moeten gaan als ik u voor zou leggen de 20 belangrijkste neo-nazi-voorvallen van de laatste drie maanden, de uitspraken van enkele gerechtshoven, die ude haren te berge doen rijzen, aanhalingen uit 40 verschillende periodieken en 80 onlangs gepubliceerde boeken, alsmede uitlatingen gedaan op ongeveer 200 meetings en bijeenkomsten.""

Uit de "betrekkelijk onschuldige lijst" van H. Hammerschmidt namen wij het volgende over:

- in München richtte de HIAG, de organisatie van oud-SS-ers, een dreigbrief aan de politiepresident;
  - in Mannheim wees een kellner gekleurde studenten de deur: "Dit is geen Hottentottenkot, maar een café voor voormalige Duitse frontsoldaten !";
  - de universiteit te München benoemde op de leerstoel voor internationaal recht een van de naaste medewerkers van von Ribbentrop, de voormalige uitgever van het nazi-maandblad voor buitenlandse politiek;
  - in de leiding van de Vrije Democratische Partij van Neder-Saksen zitten o.a. een nazi-distriktsleider, een arbeidsfrontleider, een leider van de Hitler-Jeugd, een adjudant van Goebbels en de nazi-burgemeester van Brandenburg;
  - Walter Schroeder, nazi-politie-president van Lübeck en oud-SS-generaal in Riga, ontvangt per maand 1000 mark pensioen;
  - het Administratief Hof van Oldenburg verklaarde een oud-nazi-distriktsleider, verantwoordelijk voor het doorzenden van verschillende personen naar een concentratiekamp, geschikt voor het ambt van onderwijzer;
  - generaal Foertsch, schrijver van "Het Boek over Discipline voor Officieren Trouw aan Hitler", is door het ministerie Blank officieel bij de N.A.T.O. benoemd;
- En daarachter komen er nog !!!

WAT IS EURATOM ?

Euratom is o.a. een middel om West-Duitsland in de mogelijkheid te stellen zelf atoomwapens te vervaardigen. Volgens de Parijse Akkoorden mag West-Duitsland wel over atoomwapens beschikken, maar er zelf geen fabriceren. Euratom heeft - benevens andere doeleinden - ook voor doel deze hinderpaal voor de ongebreidelde ontplooiing van het Duitse militarisme uit de weg te ruimen.

SENATOR MOUREAUX VOOR VREEDZAAM SAMENBESTAAN

Een literair blad van Moskou heeft een rubriek geopend, waarin de antwoorden gepubliceerd worden van personaliteiten uit de hele wereld over de vraag van de coexistentie. Hierin vindt men ook de mening van de liberale senator Moureaux. Zijn antwoord is een wel-sprekend pleidooi vol edele gedachten. Senator Moureaux drukt er op dat ook België alles te winnen heeft bij de triomf van de vrede-lievende coexistentie, spreekt zich uit voor algemene en gecontroleerde ontwapening en stelt als eis voorop dat "zonder onze opvattingen ook maar in de minste mate prijs te geven, zonder aan anderen een zulkdanige eis te stellen, het nodig is steeds meer te erkennen dat de mensen vandaag niet alleen verplichtingen hebben tegenover hun eigen sociale kring, maar ook op het plan van de ganse mensheid".

ZELFS CHURCHILL MET ONS AKKOORD !

Ter gelegenheid van de in ontvangstname van de Karel de Grote-prijs te Aken verklaarde Churchill:

"We zouden ongelijk hebben, indien we het probleem van de eenheid van Europa, waarvan de Duitse eenmaking deel uitmaakt, door geweld wilden oplossen. Niemand betwijfelt het nut van de eenheid van West-Europa, maar het essentiële thema van ons heil moet een grote alliantie worden van de Europese machten, de V.S.A. en Canada.

"Ik herhaal het dat de geest van dit akkoord geenszins Rusland en de landen van Oost-Europa uitsluiten mag.

"Het is mogelijk dat de grote problemen die zich voor ons stellen en waarvan het voornaamste de Duitse hereniging is, alsdan gemakkelijker zouden opgelost worden, dan door tegengestelde blokken, die mekaar vol wantrouwen en vijandigheid bekijken.

"Wij moeten begrijpen hoezeer de Russen bezorgd zijn om de veiligheid van hun vaderland. In een waarachtig verenigd Europa moet de U.S.S.R. haar rol spelen."

De oude Churchill, de man die met zijn beruchte rede van Fulton eigenlijk de koude oorlog ingezet heeft, benadert hier het standpunt - ons standpunt - dat alleen binnen het raam van een Europees veiligheidsstelsel het Duitse vraagstuk opgelost worden kan.

HOEVEEL DODEN EN WAAR ?

James Gavin, bestuurder van het studiecentrum van het Amerikaans leger, zegt over de radioactiviteit in geval van een atoomoorlog op de Sovjet-Unie: "De gewone schattingen belopen verschillende honderden miljoenen doden, hetzij in de ene, hetzij in de andere richting, naarvolgens de wind. Indien de wind Zuid-Oostwaarts gaat zouden de meeste slachtoffers in de U.S.S.R. vallen, alhoewel er ook in de Japanse archipel zouden zijn en misschien tot op de Philippijnen. Zo de winden in de andere richting gaan, zou West-Europa zwaar getroffen zijn".

En dat alles in de veronderstelling dat de Sovjets zelf geen atombommen zouden werpen !